

Sygn. akt III KK 82/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz (sprawozdawca)

SSN Roman Sądej

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie N. G.

skazanego z art. 244 k.k. i 178 a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 15 kwietnia 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku Sądu Rejonowego w T.

z dnia 5 marca 2008 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok w części orzekającej na podstawie
art. 44 § 2 k.k. przepadek samochodu osobowego marki Renault
Trafic (pkt 5 wyroku).**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w T. wyrokiem z dnia 5 marca 2008 r., po rozpoznaniu w postępowaniu przyspieszonym sprawy N. G., który w trybie art. 387 § 1 k.p.k. złożył wniosek o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie określonej kary i środków karnych, skazał oskarżonego za czyn wypełniający dyspozycję art. 244 k.k. i 178a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., opisany w ten sposób, że oskarżony w dniu 4 marca

2008 r. w miejscowości K. gm. C. nie stosował się do zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 24 miesięcy orzeczony przez V Wydział Grodzki Sądu Rejonowego w T. obowiązujący od dnia 7 czerwca 2006 r. do 7 czerwca 2008 r., kierując samochodem osobowym marki Renault Trafic nr rej. [...] w stanie nietrzeźwości I. 0,87 mg/l, II. 0,85 mg/l, i na podstawie art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zwieszeniem jej wykonania na okres 5 lat oraz orzekł środki karne, m. in. na podstawie art. 44 § 2 k.k. – przepadek samochodu osobowego Renault Trafic, który skazany prowadził w chwili czynu.

Wyrok uprawomocnił się w dniu 10 marca 2008 r. (poniedziałek) wobec niezłożenia wniosków o jego uzasadnienie.

Kasację na korzyść skazanego w części dotyczącej wskazanego wyżej środka karnego złożył Rzecznik Praw Obywatelskich zarzucając „rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa karnego procesowego, tj. art. 387 § 2 i 3 k.p.k., polegające na uznaniu, że istnieją podstawy do uwzględnienia wniosku N. G. o wymierzenie mu kary 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres 5 lat, zasądzenie świadczenia pieniężnego w wysokości 200 złotych oraz orzeczenie wobec niego środków karnych w postaci: zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 8 lat oraz przepadku na rzecz Skarbu Państwa zatrzymanego samochodu Renault Trafic, o nr rej. [...] za czyn zakwalifikowany z art. 244 k.k. i art. 178a § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., co w rezultacie doprowadziło do wydania wyroku z obrazą prawa materialnego, tj. art. 44 § 2 k.k., albowiem pojazd ten nie służył ani nie był przeznaczony do popełnienia tego występku”.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Rzecznik Praw Obywatelskich ma rację twierdząc, że Sąd Rejonowy powinien na podstawie art. 387 § 3 k.p.k. uzależnić uwzględnienie wniosku od dokonania zmiany przez wyeliminowanie z niego przepadku pojazdu na podstawie art. 44 § 2 k.k., pomimo zaaprobowania wniosku w tej postaci przez obrońcę i prokuratora. Bowiem ten ostatni przepis stanowi, że sąd może orzec, a w przypadkach wskazanych w ustawie orzeka, przepadek przedmiotów, które służyły lub były

przeznaczone do popełnienia przestępstwa. Takiego przymiotu nie posiadał samochód, który oskarżony prowadził w chwili czynu. Pojazd mechaniczny jest przedmiotem czynności wykonawczej przestępstwa określonego w art. 178a § 1 k.k. Tym samym, nie należy do kategorii przedmiotów, o których mowa w art. 44 § 2 k.k. (tak uchwala 7 sędziów z dnia 30 października 2008 r., I KZP 20/08 – OSNKW 2008, z. 11 poz. 88 i dzielące to zapatrywanie późniejsze orzecznictwo Sądu Najwyższego, np. wyroki: z dnia 12 maja 2009 r., IV KK 110/09 – LEX w 507953, z dnia 14 lipca 2010 r., V KK 126/10 – LEX w 590297). Wprawdzie fraza „pojazd mechaniczny” nie znajduje się *expressis verbis* w zespole znamion czynu z art. 244 k.k., tak jak mieści się w typie czynu z art. 178 a § 1 k.k., to jednak realizacja znamion art. 244 k.k. nie jest możliwa bez zachowania sprawcy w postaci prowadzenia pojazdu, skoro przestępstwo to polega właśnie na prowadzeniu pojazdu mimo obowiązującego zakazu. Więc prowadzenie pojazdu także w przypadku art. 244 k.k. „współkreśla samą istotę typu przestępstwa” (zob. powołana uchwała), tak jak to jest w razie popełnienia czynu z art. 178 a § 1 k.k. Zatem i w skład znamion czynu z art. 244 k.k. wchodzi „pojazd”, choć nie został w tym przepisie wysłowiony, który to pojazd stanowi również tu przedmiot czynności wykonawczej, a nie przedmiot służący lub przeznaczony do tego przestępstwa. Brak reakcji Sądu wymaganej przez dyspozycję art. 387 § 3 k.p.k. doprowadził do rażącego naruszenia art. 44 § 2 k.k., także wskazanego w zarzucie kasacyjnym. Uchybienie wymienionym przepisom miało istotny wpływ na treść wyroku. Oczywiście zasadny był też wniosek o uchylenie rozstrzygnięcia o przepadku rzeczonoego pojazdu mechanicznego, bez potrzeby wydawania orzeczenia następczego.